

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **P. K.**, zast. Mgr. Janem Lipavským, advokátem, se sídlem Velké náměstí 135/19, Hradec Králové, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 20. 11. 2013, č. j. 52 A 13/2013 – 64,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Zástupci žalobce, Mgr. Janu Lipavskému, advokátu, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 8.228 Kč, která mu bude z účtu Nejvyššího správního soudu vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Žalovaný svým rozhodnutím ze dne 21. 3. 2013, č. j. KrÚ 18333/2013/ODSH/14, zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Pardubice ze dne 8. 1. 2013, č. j. OSA/P 1653/12-D/39, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku tím, že dne 27. 9. 2012 v 14:19 hodin řídil motorové vozidlo tovární značky Chrysler,

poznávací značky X, v obci Rybitví na silnici 32/225 rychlostí 66 km/h (po odečtu tolerance), čímž překročil v tomto místě nejvyšší povolenou rychlost v obci 50 km/h o 16 km/h. Tímto jednáním spáchal žalovaný přestupek podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Magistrát města Pardubice uložil za tento přestupek žalobci pokutu ve výši 1.500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Z odůvodnění rozhodnutí Magistrátu města Pardubic ze dne 8. 1. 2013 vyplývá, že měření rychlosti provedl proškolený strážník Městské policie Lázně Bohdaneč silničním laserovým rychloměrem, výrobního čísla 022/04, certifikovaným ověřovacím listem č. 8012-OL-70196-11 s platností ověření do 28. 9. 2012. V protokolu o ústním projednání přestupku ze dne 18. 12. 2012 stěžovatel přiznal, že mohl jet rychlostí kolem 60 km/h. Rozhodnutím Magistrátu města Pardubic ze dne 8. 1. 2013, č. j. OSA/P-1653/12-D/39, byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání předmětného přestupku; materiální stránka přestupku byla individualizována překročením rychlosti o 16 km/h, spácháním přestupku v obci v místě dvou zastávek městské hromadné dopravy a internátu učiliště. Měření bylo v daném místě povoleno s ohledem na zvýšený výskyt chodců, cyklistů a žáků učiliště.

[3] Žalobce se ve své žalobě ze dne 28. 3. 2013 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného. Namítal nepřesnost měřících přístrojů používaných městskou policií, požadoval vyhotovení znaleckého posudku k měřicímu přístroji a poukazoval na nezabezpečení rizikového úseku silnice odpovídajícím dopravním značením. Žalobce požadoval sdělení informace ohledně počtu a následků dopravních nehod v místě spáchaného přestupku, v čemž mu žalovaný nevyhověl. Dále chtěl od správního orgánu informaci, koho žalobce konkrétně ohrozil. Závěrem svého podání žalobce uvádí, že je velmi slušný řidič a že nepřekročil povolenou rychlost, oproti tvrzení žalovaného, v daném úseku o 16 km/h.

[4] Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích tuto žalobu rozsudkem ze dne 20. 11. 2013, čj. 52 A 13/2013 – 64, zamítl a dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Krajský soud omezil svůj přezkum na námitky uvedené v žalobě z důvodu dispoziční povahy soudního přezkumu správních rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), ve znění pozdějších předpisů, a nevyhledával proto další námitky v žalobcově odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. V odůvodnění krajský soud uvedl, že správní orgán prvního stupně a žalovaný vycházeli z úplných podkladů správního spisu, z nichž řádně dovodili přestupkové jednání. Žalobce nade vší pochybnosti spáchal uvedený přestupek; jeho opačné tvrzení bylo vyvráceno provedeným dokazováním. Měřicí zařízení bylo kalibrováno v souladu se zákonem a v době měření byla kalibrace platná. Soud shledal i naplnění formální a materiální stránky přestupku bez ohledu na žalobcovy připomínky k nedostatečnému dopravnímu značení, na žalobcovo subjektivní vnímání rázu okolní krajiny a počet minulých dopravních nehod v úseku měření. Žalobcovo tvrzení ohledně jeho slušnosti není pak způsobilé ke zbavení se odpovědnosti za přestupek; uvedená skutečnost byla zohledněna při stanovení výše pokuty.

[5] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též stěžovatel) včasnou kasační stížnost, kterou následně doplnil prostřednictvím soudem ustanoveného zástupce. Stěžovatel namítá, že povolenou rychlost nepřekročil. Neprovedením znaleckého posudku k určení

pokračování

měřicí odchylky silničního rychloměru a zamítnutím procesního úkonu rekonstrukce brzdné dráhy na místě spáchaného přestupku byla porušena zásada materiální pravdy vyplývající z § 3 v rozsahu požadavků § 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), ve znění pozdějších předpisů, a porušeno jeho právo na spravedlivý proces. Stěžovatel dále uvádí, že svým jednáním nenaplnil materiální stránku přestupku, tj. společenskou škodlivost, když svým jednáním nikoho neohrozil; tuto skutečnost měl žalovaný zohlednit v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 – 45. Žalovaný rovněž pochybil, když neposoudil stav dopravního značení, stěžovatelův věk 70 let, tělesné postižení a majetkové poměry; stěžovatel je příjemcem starobního důchodu, jeho příjem je zatížen exekucními srážkami a nezbyvají mu dostatečné prostředky na zajištění základních životních potřeb. Na základě výše uvedených skutečností stěžovatel nabyl dojmu, že byl předem odsouzen. Stěžovatel dále navrhuje, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek, protože vymáhání pokuty mu může způsobit v jeho finanční situaci majetkovou újmu, a chce, aby byl rozsudek krajského soudu zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný zdůraznil ve vyjádření ke kasační stížnosti, že setrvává na svém stanovisku uvedeném v odůvodnění svého rozhodnutí vydaného dne 25. 3. 2013, č. j. KrÚ 18333/2013/ODSH/14, protože při rozhodování v této věci vycházel z úplných a přesně zjištěných skutečností. Z toho důvodu žalovaný navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal a v dalším řízení kasační stížnost zamítl.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[7] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti a jejím doplnění. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Stěžovatel podal kasační stížnost z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., z důvodu vad řízení před správním orgánem podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a z důvodu nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Stěžovatel předně namítá, že správní orgány, a následně i krajský soud, odmítly provedení znaleckého posudku ke zjištění měřicí odchylky použitého silničního rychloměru a místního šetření, v čemž spatřuje porušení svého práva na spravedlivý proces, které vyplývá z čl. 36 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), a zásady materiální pravdy podle § 3 správního řádu. Z toho pramení dle názoru stěžovatele nepřezkoumatelnost rozhodnutí správních orgánů i krajského soudu. Této námitce Nejvyšší správní soud nepřisvědčil. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, č. 618/2005 Sb. NSS) vyplývá, že soud není povinen provést veškeré účastníky navrhované důkazy, je však povinen jejich neprovedení řádně odůvodnit.

[10] Žalovaný i krajský soud řádně zdůvodnili odmítnutí návrhu na provedení stěžovatelem navržených důkazů. Přístroj, kterým byla změřena rychlost jízdy stěžovatelem řízeného vozidla, byl řádně kalibrován a měření proběhlo v souladu se zákonem; navíc stěžovatel měl možnost seznámit se s ověřovacím listem podle ustanovení § 11 odst. 4 zákona č. 505/1990, o metrologii, ve znění pozdějších předpisů. Ověřovací list je založen ve správním spise. Není důvod pochybovat o tom, že jednotlivé lhůty stanovené k ověřování měřících přístrojů ve vyhlášce č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu, ve znění pozdějších předpisů, odpovídají požadavku na ověřování vlastností měřících přístrojů s rozumnou pravidelností a nejsou stanoveny jako lhůty limitní, tj. jejich uplynutím neztrácí měřicí přístroj hned svoje vlastnosti a přesnost, přestože by nesplňoval podmínky pro užívání v souladu se zákonem. V daném případě však silniční rychloměr platné ověření měl, byl v době měření způsobilým měřícím přístrojem. Ověření měřícího přístroje znaleckým posudkem ve světle další důkazů (srovnej níže) by bylo nadbytečným úkonem. Stěžovatel nemá pravdu, ani pokud uvádí, že certifikace použitého přístroje skončila v den údajného spáchání přestupku. Z citovaného ověřovacího listu totiž vyplývá, že platnost ověření použitého rychloměru končila dne 28. 9. 2012, zatímco projednávaný přestupek byl spáchán dne 27. 9. 2012. Skutečnost, že stěžovatel přehlíží řádné odůvodnění, proč nebyl jeho návrh na provedení znaleckého posudku zohledněn, nemá za následek porušení jeho práva na spravedlivý proces.

[11] V kasační stížnosti dále stěžovatel namítá, že nepřekročil povolenou rychlost. Sám stěžovatel ale při ústním projednání přestupku dne 18. 12. 2012 přiznal, že mohl jet rychlostí kolem 60 km/h. Tvrzení ohledně možné odchylky měření silničních rychloměrů v řádu 10 km/h i více stěžovatel nepodložil žádnými důkazy a odkaz na televizní pořad Černé ovce, kde tato informace měla být uvedena, není relevantním pramenem, který by poskytoval důkaz pro konkrétní případy; to platí zvláště za situace, kdy oproti prostému tvrzení stěžovatele stojí certifikovaná kalibrace měřícího přístroje s jednotnou odchylkou 3 km/h. Nejvyšší správní soud došel proto zhodnocením relevantních částí správního spisu k závěru, že správní orgány zjistily řádně skutkový stav tak, aby mohl být stěžovatel bez důvodných pochybností uznán vinným ze spáchání předmětného přestupku. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem krajského soudu, že spáchání přestupku bylo stěžovateli jasně dokázáno ve správním řízení, neboť ve správním spise založené podklady (mj. i rozsáhlá fotodokumentace) vylučují pochybnosti o správnosti zjištěného skutkového stavu.

[12] Stěžovatel dále nesouhlasí s naplněním materiální stránky přestupku vycházející z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 – 45 (dostupném na www.nssoud.cz), podle kterého „[s]amotná skutečnost, že řidič vozidla v provozu na pozemní komunikaci sice překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou právním předpisem nebo dopravní značkou, nicméně rychlost jeho jízdy se hranici nejvyšší dovolené rychlosti blížila, sama o sobě nepostačuje pro závěr o tom, že nebyla naplněna materiální stránka (§ 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle § 22 odst. 1 písm. f) bodu 4 citovaného zákona. Měla by však vést správní orgán k tomu, aby na materiální stránku tohoto jednání zaměřil svou pozornost, neboť je třeba posoudit, zda zde nejsou další pro věc relevantní okolnosti, které by teprve ve svém souhrnu takový závěr odůvodňovaly“. V citovaném případě jel řidič pouze o 2 km/h vyšší než povolenou rychlostí, správní orgány se nijak nezabývaly

pokračování

materiální stránkou přestupku a nízkou škodlivost jeho protiprávního jednání zohlednily pouze při stanovení výše pokuty. Naopak v případě stěžovatele správní orgán prvního stupně a žalovaný ve svých rozhodnutích dostatečně objasnili individuální okolnosti případu, jež naplňují materiální stránku přestupku. Společenská škodlivost a individuální poměry stěžovatele byly potom zohledněny i uložením pokuty v nejnížší možné výši zákonné sazby u předmětného přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 ve spojení s § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu.

[13] Dále stěžovatel brojí proti údajně nedostatečnému dopravnímu značení v místě měření. Stěžovatel již ve správním řízení prezentoval svůj názor, že v místě měření by správně měla být dopravní značkou zvýšena nejvyšší povolená rychlost, v kasační stížnosti naopak dovozuje, že v na rychlostní limit 50 km/h by řidiči měli být upozorněni zvláštní dopravní značkou. Dopravní značení v předmětném úseku nemá ale pro posouzení stěžovatelova přestupku právní význam. Povinnost snížit rychlost v obci vyplývá přímo z § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, kdy *„[v] obci smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km/h, a jde-li o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla, nejvýše 80 km/h“*; uvedené ustanovení je kogentní a neumožňuje řidiči zvolit vyšší než povolenou rychlost na základě vlastního uvážení. Tato povinnost platí i v případech neúplného dopravního značení, jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 3. 2013, č. j. 1 As 183/2012 – 50 (dostupném na www.nssoud.cz): *„[p]řijede-li řidič do obce po pozemní komunikaci, která není osazena dopravní značkou č. IS 12a „Obec“, neznamená to, že by nebyl povinen dodržovat maximální povolenou rychlost v obci stanovenou v § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích“*. V nyní posuzovaném případě však stěžovatel ani netvrdil, že by chybělo značení oznamující začátek zastavěného území obce. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 8 As 68/2009 – 83 (dostupného na www.nssoud.cz), není řidič ani oprávněn se při provozu na dopravních komunikacích řídit vlastním úsudkem o kvalitě dopravního značení, *„[ú]častník provozu na pozemních komunikacích je povinen řídit se dopravní značkou [§ 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu], i když má za to, že není správně technicky provedena. Takový názor není rozhodný pro posouzení, zda byl nerespektováním značky spáchán dopravní přestupek“*. I tato námitka byla tedy Nejvyšším správním soudem shledána nedůvodnou.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[14] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedených úvah dospěl k závěru, že se Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích řádně vypořádal s žalobními námitkami a došel ke správnému závěru, když žalobu zamítl. Námitky uvedené v kasační stížnosti nenaznal Nejvyšší správní soud jako důvodné.

[15] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost stěžovatele podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[16] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel úspěch ve věci neměl, žalovanému pak náklady řízení nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[17] Protože Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl ve lhůtě vymezené pro rozhodování o odkladném účinku podle ustanovení § 73 odst. 4 s. ř. s, nezabýval se dále stěžovatelovým návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[18] Nejvyšší správní soud přiznal odměnu právnímu zástupci stěžovatele, který byl ustanoven podle § 35 odst. 8 s. ř. s. Odměna byla vypočtena za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. b) a c) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“), ve znění pozdějších předpisů, ve výši stanovené podle ustanovení § 9 odst. 4 ve spojení s ustanovením § 7 bod 5. advokátního tarifu (tj. 3.100 Kč za jeden úkon). Dále byla ustanovenému zástupci přiznána náhrada hotových výdajů za dva úkony stanovení podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky (300 Kč za jeden úkon). Protože ustanovený zástupce doložil, že je plátcem DPH, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů dle § 35 odst. 8 věty druhé s. ř. s. o příslušnou sazbu daně z přidané hodnoty (21 %, tj. celkem 1.428 Kč). Celkem má tedy ustanovený zástupce stěžovatele právo na odměnu a náhradu hotových výdajů ve výši 8.228 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. března 2014

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu